

PERMBLEDHJE JOTEKNIKE E RAPORTIT TE VLERESIMIT TE
NDIKIMIT NE MJEDIS PER AKTIVITETIN:

"UZINA E PERPUNIMIT TE NAFTAES"

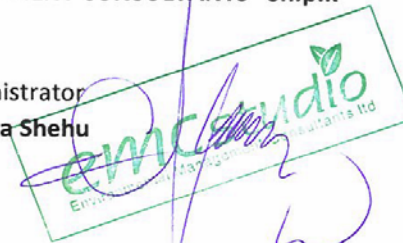
Vendodhja : Ne Kompleksin Industrial te
qytetit Fier.

Kërkues: Subjekti: "AL.GLOBAL OIL" Sh.p.k

Hartoi:

"ENVIRONMENTAL MANAGEMENT CONSULTANTS" Sh.p.k

Administrator
Elidiana Shehu

Altin Ahmeti
(Çert. 261, Nr. 11657 Prot, dt. 10.12.2014)

Ing. Elidiana Shehu
(Lic.146, Nr. 5113 Prot, date 28.07.2013)

1 HYRJE

1.1 Te pergjithshme

Uzina e Perpunimit te Naftes Fier eshte ndertuar ne vitet '60 dhe ka filluar aktivitetin e saj perpunues ne vitin 1968, me vendodhje ne Jug-Perendim te Ish Azotikut, ne kompleksin Industrial te qytetit te Fierit. Ky aktivitet ka qene i pajisur me leje mjedisi referuar ligjit per Lejet e Mjedisit me nr 775 Prot, date 11.11.2008, aktualisht subjekti kerkon te pajiset me leje te re mjedisore referuara ligjislacionit aktual per Lejet e Medisit.

Subjekti “AL.GLOBAL OIL” Sh.p.k me NIPT: L62214509P dhe me administrator Z. Shaban Guni , do te ushtroj aktivitetin ne fushen e Importit dhe eksportit te hidrokarbureve te gjitha llojeve, te karburanteve, naftes, gaz dhe nenprodukteve te tyre me shumice si dhe perpunimi i naftes bruto dhe nenprodukteve te saj.

Subjekti per vijimin e zhvillimit te aktiviteti “Uzina e Perpunimit te Naftes” Fier, do te aplikojte prane institucioneve perkatese per pajisje me Leje te Re Mjedisore. Pasi leja aktuale me nr 775 Prot, date 11.11.2008, referuar ligjit ne fuqi per lejet e mjedisit nuk eshte me e vlefshme.

Nenshkrimi i nje sere konventash dhe miratimi i kuadrit ligjor per mjedisin ne funksion te tyre, detyron institucionet shteterore dhe subjektet fizike e juridike ti nenshtrohen disa procedurave vleresimi te impaktit te tyre para ndertimit dhe venies ne funksion te aktivitetit.

Raporti i vleresimit te ndikimit ne mjedis (VNM) eshte nje prej instrumentave parandalues dhe minimizues te ndikimit mjedisor dhe per projektin specifik, hartohet duke u bazuar ne kerkesat e zhvillimit te aktivitetit nga subjekti “AL.GLOBAL OIL.” Sh.p.k.

Ky raport eshte informues per pale interesi ne nje proces informimi me publikun.

1.2 Procesi i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis

Studimi i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis (VNM) siguron një përmbledhje të të dhënave ekzistuese dhe informacion mbi kushtet e zhvillimit te aktivitetit. Në procesin studimor të VNM përdoret informacioni dhe të dhënat teknike ekzistuese.

Vleresimi i ndikimit ne mjedis hartohet qe ne fazen e projektidese per zhvillimin e aktivitetit, por gjithsesi, edhe per aktivitete ekzistuese te cilat jane objekt i nje leje mjedisore ose i ligjit per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis. Rasti i Rafinerise egzistuese do ti nenshtrohet nje Performance mjedisore

2 PERSHKRIM I KUADRIT LIGJOR DHE INSTITUCIONAL

2.1. Kuadri ligjor kombetar

Sa me siper, ky Raport i Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis, eshte mbështetur ne legjislacionin mjedisor si me poshte dhe ka per qellim qe te identifikojë, parashikojë dhe parandalojë ndikimin e këtij aktiviteti ne mjedis. Kuadri ligjor për VNM-ne sigurohet ne menyre te drejtperdrejte nga dy ligje për mjedisin në Shqipëri Ligji Per mbrojtjen e mjedisit dhe Ligji per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis. Keto ligje se fundmi jane perafuar plotesisht me ligjet e Bashkimit European per mbrojtjen e mjedisit dhe Vlersimin e Ndikimit ne Mjedis.

Bazuar ne Ligjin Nr. 10448, date 14.07.2011 Per lejet e mjedisit, ne Aneksin Nr.1 ,ky projekt eshte i perfshire ne listen e aktiviteve qe duhet te pajisen me leje mjedisore, sipas percaktimeve te ketij ligji, per te gjitha instalimet klasifikohet si aktivitet per tu pajisur me leje tipi A.

Sipas Ligjit Nr.10 440, date 07.07.2011 “Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis” dhe VKM Nr. 686, datë 29.07.2015 “Për proceduren e VNM-se”, ky projekt perfshihet ne shtojcen 1 te ketij ligji. Aktiviteti ne fjale eshte i pajisur me leje mjedisore ne vitin 2008 ne emer te subjektit “ARMO”sh.a dhe per tu ripajisur subjekti me Leje te Re Mjedisore do behet njehsimi i Lejes se vjeter, me Deklarate Mjedisore.

Me tej per te aplikuar per pajisje me leje mjedisore tipi A, kerkohet konsultimi me publikun, per te cilin lind nevoja e hartimit te Permbledhjes Jo Teknike te raportit te VNM-je, per tu publikuar ne faqen zyrtare te AKM-se, DRM-se perkatese dhe Njesise se Qeverisjes Vendore, ne perputhje kjo me kerkesat e VKM Nr. 419, date 25.06.2014.

Ligji mbi Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis (VNM) percakton tipin dhe shkallen e projekteve apo veprimtarive qe kerkojne VNM para implementimit. Kategorite e VNM-ve jane:

VNM e permbledhur. Ky vlen per projekte qe mund te kene impakte potenciale me te vegjel ne permasa qe serish kerkojne nje vleresim profesional te impakteve te tyre. Keto perfshijne projekte qe jane listuar ne Shojcen 2 te Ligjit per VNM dhe ndryshime apo rehabilitime te projekteve te listuar ne Shtojcen 1 dhe qe nuk klasifikohen ndryshe nga AKM.

VNM i Thelluar. Ky vlen per projekte me impakte potencialisht te konsiderueshme, siç figurojne ne listen e Shojces 1 te Ligjit, ato projekte te listuara ne Shtojcen 2 per te cilet Agjencia Kombetare e Mjedisit mendon se do te kene nje impakt te konsiderueshem mbi mjedisin (bazuar ne informacionin e siguruar nga propozuesi ne kohen e aplikimit) dhe veprimtarite qe jane per tu implementuar ne zonat e mbrojtura apo zona bregdetare te Republikes se Shqiperise.

Aktiviteti ne vleresim, ne baze te klasifikimit te tij si leje e tipit A, mund ti nenshtrohet edhe perditesimit te VNM se thelluar(performance Mjedisore) formularit te shtojces nr.1 te VKM Nr. 419, date 25.06.2014 Per lejet e mjedisit.

Legjislacioni mjedisor eshte hartuar per te mbrojtur dhe parandaluar komponente te veçante dhe te rendesishem te mjedisit. Keshtu, nder me specifiket mund te permendim:

Ne ligjin Nr. 10 431, date 09.06.2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit” theksohet ne kapitullin V (VNM) neni 25 se: Vlerësimi i ndikimit në mjedis kryhet nga zhvilluesi, si pjesë e përgatitjeve për planifikimin e një projekti zhvillimi dhe para kërkimit të lejeve përkatëse të zhvillimit.

3 PERSHKRIM I MJEDISIT TE RAJONIT

3.1 Te pergjithshme

Siperfaqja e aktivitetit “Uzina e Perpunimit te Naftes” ndodhet ne Jug-Perendim te Ish Azotikut, ne kompleksin Industrial te qytetit te Fierit, Bashkia Fier.

3.2 Pozicioni Gjeografik dhe morfologjia

Zona Gjeografike: Bashkia e re Fier kufizohet në veri me bashkinë Divjakë, në lindje me bashkitë Patos dhe Roskovec, ndërsa në jug me bashkinë Vlorë. Ajo shtrihet në Ultësirën Perëndimore, mes lumenjve Seman dhe Vlorë. Pjesa dërrmuese e bashkisë së re shtrihet në zonë fushore të ulët ndërsa komunat Cakran dhe Frakull kanë territor kodrinor. Kryeqendra e Bashkisë është qyteti i Fierit.

Popullsia: Sipas Censurit të vitit 2011 në territorin e bashkisë së re banojnë 120.655 njerëz ndërsa në regjistrin civil rezultojnë banorë 196.324 njerëz. Sipërfaqja e bashkisë së re është 619.9 km². Në bazë të censurit, densiteti i popullsisë është 194.6 banorë për kilometër katror ndërsa në bazë të regjistrit civil, densiteti është 316.70 banorë/km².

Kjo bashki përbëhet nga dhjetë njësi administrative, të cilat janë: Fier, Cakran, Mbrostar Ura, Libofshë, Qendër, Dërmenas, Topojë, Levani, Frakull dhe Portëz. Të gjitha njësitë administrative janë aktualisht pjesë e rrethit të Fierit dhe qarkut Fier. Bashkia e re ka nën administrimin e saj një qytet dhe 85 fshatra.

3.3 Profili i bashkisë

Bashkia e re e Fierit përfshin zonat bujqësore më të rëndësishme të vendit, si dhe një pjesë të konsiderueshme të industrisë që lidhet me përpunimin e naftës.

Më shumë se 55 për qind e popullsisë së bashkisë së re jetojnë në zonat rurale, gjë që tregon rëndësinë e sektorit të bujqësisë në jetën ekonomike të bashkisë së re. Prodhimi bujqësor i kësaj zone është i shumëllojshëm nga drithi te zarzavatet, bostanoret, blegtoria dhe nënproduktet e saj.

Në territorin e bashkisë së re gjenden toka shumë pjellore, të cilat dikur kanë qenë kënetat dhe që sot janë të rrezikuara vazhdimisht nga përmbytjet.

Bashkia ka një vijë bregdetare të konsiderueshme që shtrihet nga grykëderdhja e lumit Vjosë deri në grykëderdhjen e lumit Seman në kufijtë e parkut kombëtar Divjakë-Karavasta.

Si një zonë industriale e rëndësishme e kohës së komunizmit, Fieri vuan në veçanti nga papunësia e lartë e shkaktuar nga mbyllja e fabrikave, si dhe nga ndotja mjedisore e lënë pas nga industria tashmë e mbyllur. Përveç ndotjes së trashëguar, qyteti rrezikohet edhe nga ndotja që shkaktohet nga industria që ka mbijetuar. Pjesa më e madhe e ndotjes vjen nga industria e naftës dhe rafineritë e vajit ushqimor, të cilat ndosin ajrin sidomos gjatë periudhës së natës.

3.4 Tektonika

Tektonikisht zona është pjesë përbërëse e Ultësirës Pranadriatike. Zona e Ultësirës Pranadriatike karakterizohet nga shpërndarje tektonike mbihypëse oblike me shtrirje veri e veri-veriperëndim dhe prishje të rralla tektonike gjatë shtrirjes me drejtimin lindje-verilindje. Bazuar në ndërtimin gjellogjik rajoni është ndikuar nga formimi i disa vargjeve antiklinale dhe sinklinale.

3.5 Sizmiciteti i zonës

Rajoni i Fierit, përfaqëson një prej zonave sizmogene me potencial sizmik të pritshëm nga më të lartët e territorit të Shqipërisë. Vlerat e larta të këtij potenciali i detyrohen faktit se, gjeografikisht, kjo zonë ndodhet pranë ballit mbihypës të Orogjenit Shqiptar, në konvergjencë me Mikroplakën e Adrias. Amplituda e lartë e lëvizjeve shtypëse, që lindin si pasojë e kësaj konvergjence, krijon kushte për tërmete të fortë, intensiteti i të cilëve arrin potencialisht deri në VIII ballë (klasifikimi MSK 1964).

Ultësira Pranadriatike, pranë rajonit të Fierit, përfshihet në një zonë me lëkundje të pritshme sizmike me intensitet maksimal VIII ballë, klasifikimi MSK-64.

3.6 Klima

Rajoni i Fierit bën pjesë në Zonën Mesdhetare Kodrinore. Kushtet klimatike ndikohen në mënyrë të drejtpërdrejtë nga kuotat e relievit dhe afërsia me detin. Ndikimi më i madh i këtij të fundit në kushtet klimatike të këtij rajoni ndihet në fushën e temperaturave dhe të erës.

Temperatura mesatare vjetore e ajrit në këtë rajon luhetet në kufijtë 15-16°C. Muaji më i ftohtë i vitit është janari me temperaturë mesatare 7.8°C, ndërsa muaji më i nxehtë është korriku me temperaturë mesatare 23.8°C. Fakti që ky rajon karakterizohet nga temperatura të larta, reflektohet edhe në numrin e vogël të ditëve me ngricë (me temperaturë minimale jo më të lartë se 0°C) dhe ditëve me temperaturë minimale nën 5°C.

Regjimi i reshjeve atmosferike në këtë rajon është një regjim tipik mesdhetar. Sasia më e madhe e reshjeve bie në periudhën e ftohtë të vitit ndërsa më pak bien në periudhën e ngrohtë. Sasia vjetore e reshjeve luhetet rreth vlerës 982 mm, ndërkoheë që mesatarja vjetore e reshjeve për territorin e Republikës së Shqipërisë është 1450 mm. Muaji më i lagësht është muaji nëntor në të cilin bien mesatarisht 151 mm, ndërsa muaji më i thatë është muaji korrik në të cilin bien vetëm 21 mm shi.

Duke patur parasysh vlerat e larta të temperaturës që karakterizojnë këtë rajon është e kuptueshme që fenomeni i rënies së dëborës është një ngjarje e rallë dhe e papërfillshme. Lartësia më e madhe e shtresës së borës që është vrojtuar në këtë zonë është vetëm 7 cm.

Rastisja më e madhe e drejtimit nga fryn era (regjimi mesatar vjetor) përputhet me drejtimin e lindjes. Vlerat më të larta të shpejtësive mesatare mujore regjistrohen në periudhën e ftohtë të vitit, ndërsa ato më të ulta në muajt e verës. Vlera më e lartë e shpejtësisë mesatare mujore i përket muajit janar me 5.1m/s, ndërsa vlera më e ulët në muajt korrik/gusht me 3.4 m/s.

3.7 Flora/Fauna

Rrethi i Fierit dallohet për disa lloje bimësh e kafshësh sidomos në pjesët bregdetare e fushore. Takohen disa lloje kafshësh si urithi, çakalli, nusja e lalës, dhelpra, shkurtëza, mëllenja, thëllëza e fushës si dhe disa lloje të ndryshëm zvarranikësh e gjarprinjs. Ndërsa në ujërat e detit gjenden shumë lloje peshqish si qefulli, levreku, koca etj.

Rrethi i Fierit bën pjesë në brezin e shkurreve dhe të pyjeve mesdhetare. Shkurret përbëhen nga nënkati i makies, ku rriten shkurret me gjelbërim të përhershëm si mareja, shqopa, gjineshtra, dafina. Në këtë nënkat bimor rriten edhe disa drurë të lartë si selvia, valanidhi, pisha e butë dhe e egër, që në disa raste formojnë pyje të vegjël.

3.8 Pasurite ujore

Ne kuadrin e pasurive natyrore rëndësi të veçantë kanë pasuritë ujore, ku përveç detit Adriatik, rrethi përshkohet nga lumenjtë Seman, Vjosë e Gjanica. Semani - 281 km i gjatë formohet nga bashkimi i Devollit me Osumin në afërsi të Beratit. Siperfaqja e pellgut ujëmbledhës është 5949 km², prurja mesatare vjetore e tij arrin në 96 m³/sek. Semani është ndër lumenjtë më eroziv, duke e bërë lumin me eroziv në vend. Vjosa 272 km i gjatë buron nga malet e Pindit në Greqi. Siperfaqja e pellgut ujëmbledhës është 6700 km², ndërsa prurja mesatare vjetore e tij arrin 195 m³/sek. Gjanica - 67 km buron nga burimet e Poçemit e të Kalivaçit. Siperfaqja e pellgut ujëmbledhës është 234 km². Është një nga lumenjtë më të ndotur në vend, për shkak të derdhjes së naftës. Rrethi ka edhe disa liqene artificiale ku më i madhi e më i rëndësishmi prej tyre është ai i Kurjanit me sipërfaqe 375 ha, ujërat e tij përdoren për ujitje

Nëntoka është mjaft e pasur me lënde djegëse siç janë gazi natyror dhe nafta ku dallohet zona e Patos-Marinzës, e cila është dhe zona naftëmbajtëse më e madhe në Shqipëri. Gjithashtu nëntoka është e pasur edhe me materiale ndërtimi si zhavore, rërëra, argjila etj.

Keq menaxhimi i këtyre pasurive nentokesore ka cuar në ndotjen e ujrave siperfaqesore të zones sic mund të shihet në hartën e mëposhtme:

Nga burimet e ARM mësohet se ujërat e lumit Gjanica përmbajnë mjaft elementë toksikë, për shkak të hidrokarbureve që derdhen aty nga rafineritë e përpunimit të naftës, por edhe për shkak të shkarkimit të

ujërave të zeza të qyteteve e të spitaleve që përshkon ky lum. Gjithashtu, edhe lëndët toksike të mbetjeve urbane të qytetit të Fierit, të cilat nga shirat transportohen drejt Gjanicës i bëjnë edhe më të ndotura ujërat e këtij lumi. Në vendin e quajtur Vija e Ngjalës, ujërat e Gjanicës bashkohen me ato të Semanit dhe përshkojnë më shumë se 10 kilometra deri sa përfundojnë në detin Adriatik. Kjo bën që ky segment i lumit Seman të jetë i ndotur dhe ujërat me elementë toksikë, duke bërë që edhe flora e fauna aty të jetë më e pakët se në pjesët e tjera të tij. Sipas burimeve të DRSHPF-së, në ujërat e lumit Gjanica, vlera e BTEX-it, benzenit, toluenit, etil-benzenit dhe ksilenit është mjaft e lartë. Gjithashtu, gjenden edhe shumë elementë të tjerë toksikë, si: gazi sulfurik dhe klorureve që vijnë nga ujërat shoqëruese të naftës, që derdhet në Gjanicë nga objektet e dekantimeve dhe rafineritë e përpunimit të hidrokarbureve.

4 PERSHKRIMI I AKTIVITETIT

4.1 Te pergjithshme

Qellimi i aktivitetit

Qellimi i funksionimit të këtij aktiviteti është “Uzina e Perpunimit të Naftës” me vendodhje në Kompleksin Industrial të qytetit Fier.

Subjekti investitor

Shoqëria “AL.GLOBAL OIL” Sh.p.k me NIPT L62214509P, me seli në Tiranë, Njesia Administrative Nr.5, Rruga "Sulejman Delvina", Nderresa.11, Hyrja 10, Ap.7,1019. dhe ka si administrator Z. Shaban Guni. Aktiviteti i këtij subjekti sipas ekstraktit të QKR-se fusha e veprimtarisë specifikohet:

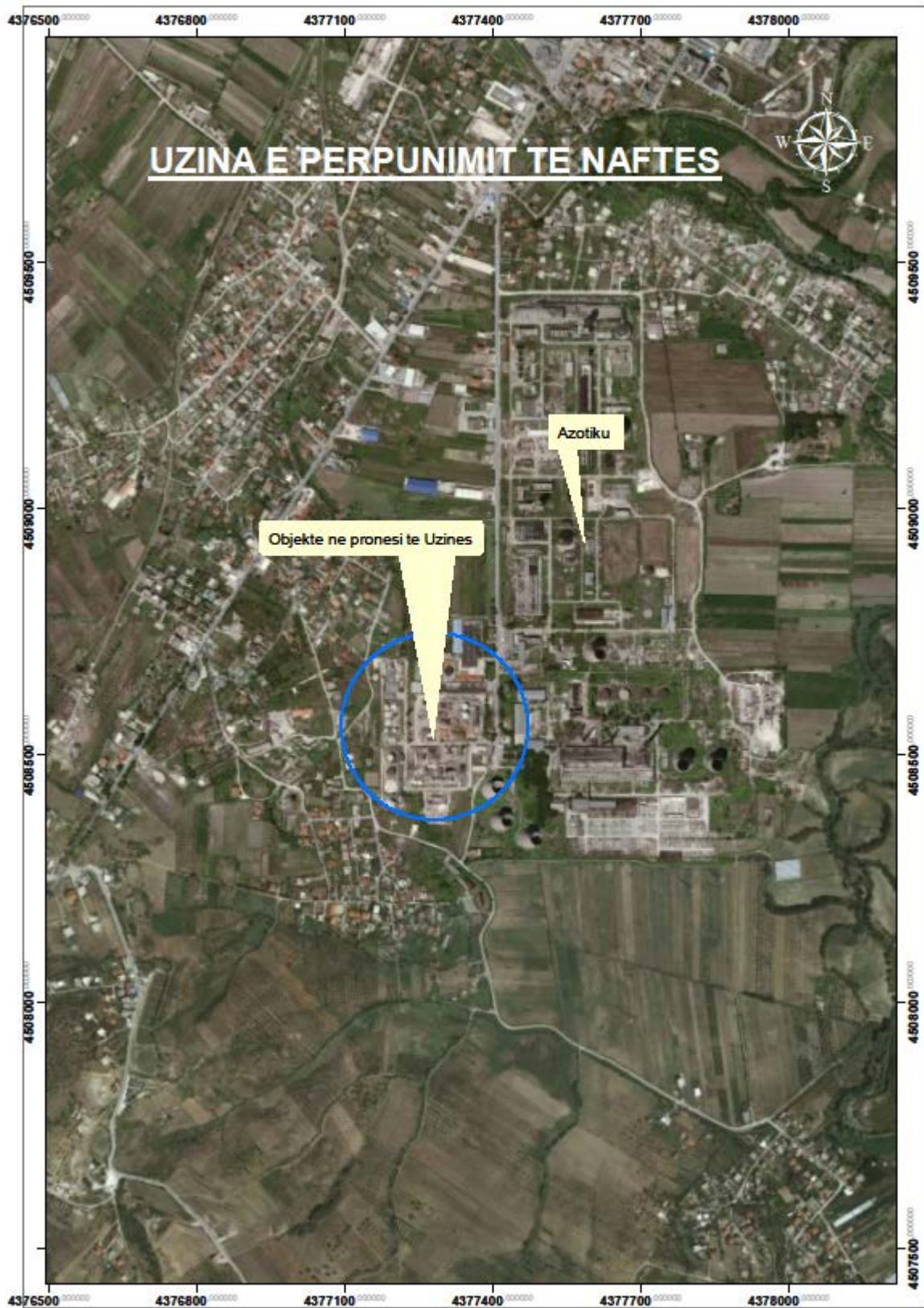
Importin dhe eksportin e hidrokarbureve të gjitha llojeve, të karburanteve, naftës, gaz dhe nënprodukteve të tyre me shumicë si dhe përpunimi i naftës bruto dhe nënprodukteve të saj.

4.2 Vendodhja e aktivitetit

Ky aktivitet ndodhet në Jug-Perëndim të Ish Azotikut, në kompleksin Industrial të qytetit të Fierit, Bashkia Fier. Sipërfaqja e sheshit në dispozicion është 70 000 m².

Sheshi në dispozicion të impjantit identifikohet sipas ortofotove të mëposhtme:

Ortofoto e zones ne Vleresim

4.3 Te dhena teknike te aktivitetit

Procesi Teknologjik i Prodhimit te Rafinerise Fier

Uzina e Perpunimit te Naftes Fier eshte ndertuar ne vitet '60 dhe ka filluar aktivitetin e saj perpunues ne vitin 1968. Eshte projekt sovjetik dhe e vene ne pune nga specialist shqiptar. Teknologjia eshte e vjeter dhe funksionon me nje proces primar dhe jo te thelluar si K.P.TH.N.Ballsh. Produkti perfundimtar, i cili eshte i destinuar per tregetim, me standart perkates, eshte bitumi.

Kapaciteti i projektuar perpunues i Impiantit te Distilimit eshte 500 000 ton/vit nafte bruto.

Rafineria e Fierit eshte e perbere nga impiantet e meposhtme:

1. Reparti A.V.T Distilimit Atmosferik dhe ne Vakum
  2. Reparti Mekanik
  3. Reparti i Kip Elektrikut
  4. Reparti i bitumit
  5. Parku i rezervuareve te lendes se pare
  6. Parku i rezervuareve te gjysemprodukteve dhe holluesit
  7. Parku i rezervuareve te bitumit
-
1. Reparti A.V.T Distilimit Atmosferik dhe ne Vakum ka per qellim perpunimin e lendes se pare , naftes brut, dhe nxjerrjen e nenprodukteve te saj si benzine, hollues, solar, mazut dhe bitum .
  2. Reparti Mekanik - Ne perberjen e U.P.N.Fier funksionon dhe Reparti Mekanik, i cili prodhon pjese kembimi per perballimin e nevojave dhe problemeve qe mund te dalin gjate proceseve teknologjike. Ne perberje te ketij reparti jane paisjet si torno, pjese, etj.te chat sigurojne prodhimin e pjeseve te kembimit per mirmbajtjen e aparaturave dhe paisjeve ne uzine, si dhe per kryerjen e remonteve te radhes ne rafineri.
  3. Reparti i Kip-Elektrikut - Ushtron aktivitetin per mbajtjen ne gatishmeri te plate te aparateve mates dhe te kontrollit te procesit teknologjik, si dhe te paisjeve elektrike. Kryen ne menyre periodike sherbime, riparime dhe remonte te aparateve te kipit, si dhe ato elektrike. Gjithashtu kryen dhe riparimin e kabines elektrike te tensionit te larte.

Teknologjia

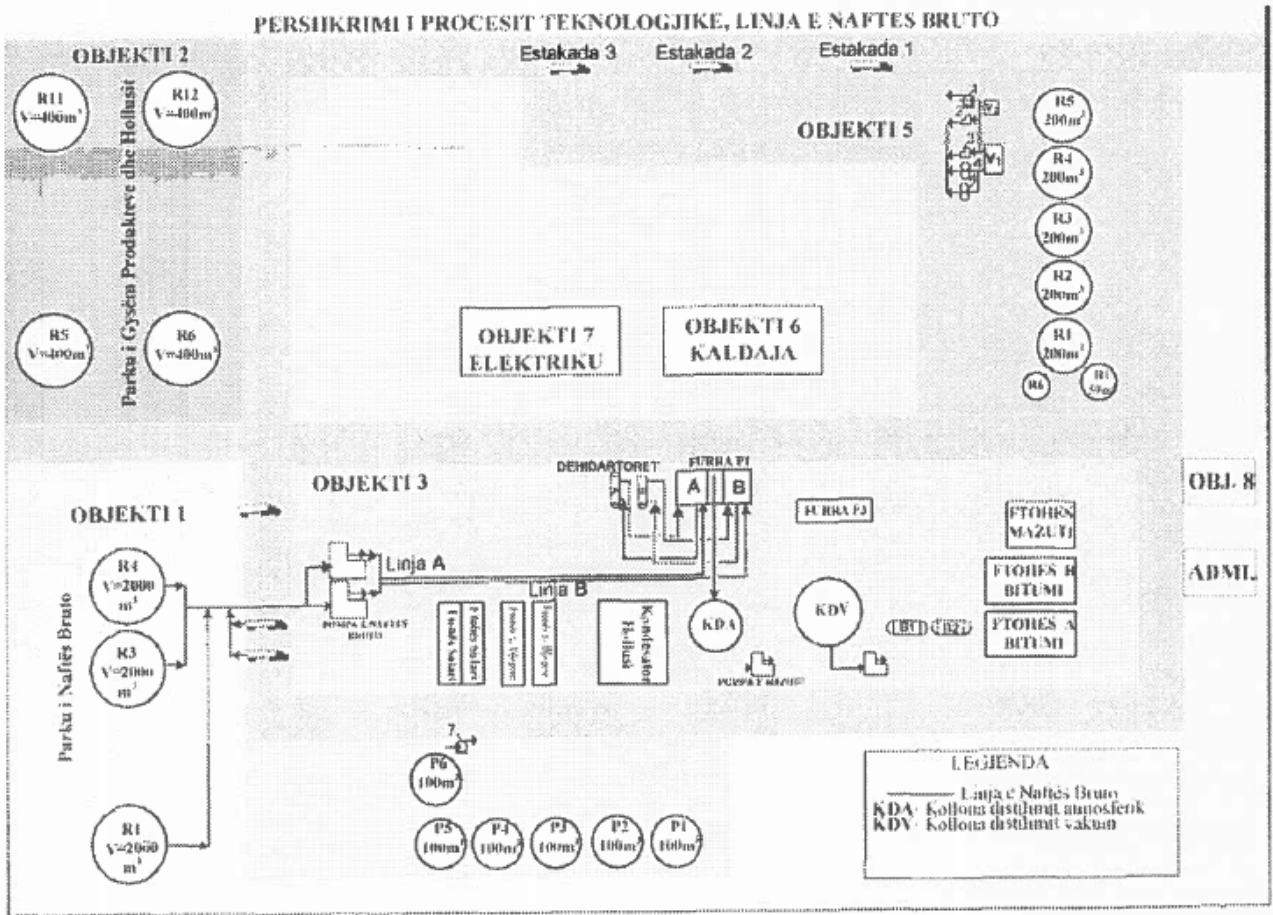
Impjantet e rafinerise jane teknologji Sovjetike te cilat here pas here i jane nenshtuar remonteve per ti mbajtur ato ne pune

Pershkrimi i Skemes Teknologjike te Uzines se Perpunimit te Naftes Fier

Pershkrimi i linjes se Naftes Brut

Nafta bruto nga rezervuaret e manipulimit R1,R2 dhe R3, me temperature 30-70°C dhe me densitet 0.960-1.00kg/m³, me permbajtje uji deri ne 3%, nepermjet pompave me avull, me piston 2QYR-40, te linjave A dhe B dhe me presion jo me te larte se 25 atm, dergohet perkatesisht ne seksionet A dhe B te furres FI AB. Nafta tashme me temperature 50-70°C nepermjet linjave Adhe B futet ne tubot e konveksionit te poshtem e pastaj ne ato te konveksionit te siperm te furres ku ngrohet deri ne temperaturen 130°C. Prej konveksionit te siperm te furres nafta shkon ne bllokun e dehidatoreve, ku ne temperaturen 130°C dhe presion 13 atm realizohet ndarja e ujit nga nafta. Nafta brut e dehidratuar dergohet ne zonen e poshtme te radiacionit te furres F1, nga ku del me temperaturen 120°C dhe pastaj kalon perkatesisht ne radiacionet e sipërme prej nga del me 350°C

Nafta bruto del nga furra dhe pasi kalon ne nje kolektor ku i bie presioni deri ne 2,5 atm dergohet ne Kollonen e Distilimit Atmosferik.

Pershkrimi i Procesit Teknologjik te Prodhimit te Holluesit

Nga pjesa e siperme e kollones Atmosferike te Distilimit, del holluesi me temperature jo me te larte se 115°C, i cili kondensohet ne kondensatorin perkates dhe del prej andej me temperature 40°C. Nga kondensatori holluesi kalon ne seperatorin e ujit, ku nga pjesa e poshtme e tij shkarkohet vazhdimisht uji qe eshte ne perberje te holluesit ndersa ne pjesen e siperme merret holluesi. Nga seperatori, holluesi, me ane te pompes centrifugale dergohet ne rezervuarin R5 te holluesit , ne Parkun e e Gjysem Produkteve.

Pershkrimi i Procesit Teknologjik te Prodhimit te Mazutit

Mazuti del nga fundi i kollones se Distilimit Atmosferik, me temperature 350°C dhe futet ne pompen e mazutit, ku i rritet presioni jo me teper se 10 atm dhe pastaj dergohet per ngrohje ne furren F3, ku ngrohet deri ne 400°C dhe sipas rastit dergohet ose ne kollonen e vakumit, per te prodhuar bitum, ose dergohet ne ftohsin e mazutit, ku ftohet me uje deri ne 220°C. Nga ftohesi mazuti dergohet sipas nevojave te tregut ne rezervuaret R1,R2,R3,R4,R5 te Objektivit 5 qe eshte Reparti i Shitjes se Bitumit te lengshem dhe solarit.

Pershkrimi i Procesit Teknologjik te Prodhimit te Lendes djegese- Solar.

Lenda djegese (solar) del nga kollona e distilimit atmosferik, nepermjet dy linjave dhe dergohet ne kollonat e strepingut KS1 dhe KS2, ku nxehet me avull per largimin e fraksioneve te lehta qe mund te kene ngelur ne te. Lenda djegese (solar), del nga kollonat e strepingut ku bashkohen ne nje linje te vetme dhe shkojne ne ftohsat me uje te lendes djegese, ku i ulet temperatura deri ne 55°C. Prej ketij lenda djegese, e ftohur, shkon ne rezervuaret P1,P2,P3,P4,P5,P6 sipas rastit. Nga keta rezervuar lenda djegese me ane te pompes centrifugale me presion 5 atm dergohet ne keto destinacione:

- Ne furrat F1 dhe F3 per djegje
- Ne ftohsat e bitumit dhe mazutit per larjen e tyre kur dalin ne remont
- Ne rezervuarin R1 50 m³ te Repartit te Kaldajave per konsum vetjak, si dhe
- Ne rezervuarin R6 te Repartit te Magazinimit, Shitjes se Bitumit te lengshem dhe lendes djegese(solar) per larjen e pompave, linjave dhe paisjeve te bitumit, pasi perfundon shitja e bitumit te lengshem
- Ne rezervuaret R3,R4,R5 te Repartit te Magazinimit, Shitjes se Bitumit te lengshem dhe lendes djegese

Pershkrimi i Teknologjiise se Prodhimit te Bitumit

Bitumi eshte produkt i fundit te kollones se Vakumit, i cili pasi futet ne pompen e bitumit ku i rritet presioni jo me shume se 10 atm, ftohet ne ftohesin e bitumit me uje deri ne temperaturen 200-225°C dhe prej ketij dergohet ne repartin e Magazinimit, Shitjes se bitumit te lengshem. Hyrja e bitumit neper rezervuar behet nga siper nepermjet nje kolektori, qe i pershkron me radhe te gjitha rezervuaret.

Bitumi i grumbulluar ne rezervuare, pasi rezulton me karakteristika te rregullta, te percaktuara keto ne Laboratorin Kimik te Uzines se Perpunimit te Naftes ne Fier, shkarkohet ne fuci, autobote, apo cisterna, me ane te dy pompave perkatese.

Bitumi nga kazanet me ane te kolektorit te brendshem me diameter 200 mm, i cili eshte i vendosur ne krah te sallave te bitumit, dergohet ne vaske, ku prej ketu, me anen e pompave te sallave dergohet, me pare, ne kolektorin e shperndarjes se bitumit dhe prej ketuj me anen e tubacioneve, me diameter 100 mm, dergohet ne sallat e bitumit, ku nje pjese shkarkohet ne fuci dhe pjesa tjeter detyrimisht duhet te kthehet ne vaske nepermjet linjes se kthimit.

Kthimi i bitumit eshte i detyrueshem, per shkak te mbajtjes se linjave te shkarkimit te bitumit te ngrohta dhe te menjanimit te ngrirjes.

Ne rastet e zvogelimit te rrjedhjeve te kthimit te bitumit ne vaske, menjehere duhet te ndalohe shkarkimi i bitumit ne fuci, cisterna, ose autobote dhe presohen linjat deri ne rrjedhjen e plote te bitumit, nga seksioni i tubacionit.

Nepermjet kolektorit te jashtem me diameter 150 mm bitumi shkarkohet me pare ne vaske dhe prej ketuj me anen e pompave 2QYR30 112/25 te salles Nr.2 dergohet ne kolektorin e shperndarjes se bitumit, qe e dergon ate ne salle, per mbushjen e fucive, per ngarkim ne linjen me diameter 100 mm te ngarkimit te cisternave dhe autoboteve, si dhe ne rezervuar.

Gazet qe clirohen nga rezervuaret, e mbushur me bitum, nepermjet kolektorit me diameter 350 mm futen ne pjesen e poshtme te kondensatorit (skruberit) te perzjerjes nga pjesa e siperme e te cilit injektohet uje ne formen e dushit qe, duke rrene ne kontakt me avujt dhe gazet, qe ngjiten lart, nje pjese e tyre kondensohen dhe se bashku kalojne ne pusetat teknologjike, per ne bllokun e pastrimit, ndersa pjesa tjeter, qe mbetet pa u kondensuar, shkarkohet ne atmosfere nepermjet oxhakut.

Kapacitetet stokuere te lendes se pare dhe te nenprodukteve te saj

○ Parku i Naftes Brut	- Rezervuare 2000 m ³	cope 3(tre)
○ Parku i Gjysem/produkteve	- Rezervuare 400 m ³	cope 4(kater)
○ Parku i Shitjeve	- Rezervuare 200 m ³	cope 5(pese)
○ Parku i lendes djegese	- Rezervuare 100 m ³	cope 6(gjashte)

Skema e furnizimit te impiantit me lende te pare bashke me metodiken e maties

Nafta brut nga rezervuaret e manipulimit R1,R2 dhe R3, me temperature 30-70°C dhe me densitet 0.960-1.00kg/m³, me permbajtje uji deri ne 3%, nepermjet pompave me avull, me piston 2QYR-40, te linjave A dhe B dhe me presion jo me te larte se 25 atm, dergohet perkatesisht ne seksionet A dhe B te furrës FI AB. Nafta tashme me temperature 50-70°C nepermjet linjave A dhe B futet ne tubot e konveksionit te poshtem e pastaj ne ato te konveksionit te siperm te furrës FI , ku ngrohet deri ne temperaturen 130°C. Prej konveksionit te siperm te furrës nafta shkon ne bllokun e dehidratoreve, ku ne temperaturen 130°C dhe presion 13atm realizohet ndarja e ujit nga nafta. Nafta brut e dehidratuar dergohet ne zonen e poshtme te

radiacionit te furrës FI, nga ku del me temperaturën 120°C dhe pastaj kalon perkatesisht ne radiacionet e siperme prej nga del me 350°C

Nafta brut del nga furra dhe pasi kalon ne nje kolektor ku i bie presioni deri ne 2.5 atm dergohet ne Kollonen e Distilimit Atmosferik.

Matja e sasise se lendes se pare dhe nenprodukteve te saj realizohet me meter shirit duke ju referuar kalibrofkatve te cdo rezervuari. Furnizimi i impiantit me lende te pare realizohet me veterrjedhje, pasi edhe rezervuaret e lendes se pare jane te instaluar me larte se impianti.

Perdorimi i Lendes djegese

Lenda djegese qe perdoret ne rafineri ne menyre indirekte si autokonsum. Agjenti ngrohes i perdorur ne teknologji eshte lenda djegese qe perdoret ne repartin e ATV si dhe avulli i perftuar nga kaldajat te cilat perdorin si material djeges solarin.

Solari (lenda djegese) qe prodhohet ne repartin e distilimit atmosferik sherben:

- per djegie ne furrat e distilimit atmosferik FAB dhe ne Furren e vakumit F3
- per djegie ne sprucatorin e kaldajave
- per larje te linjave teknologjike qe kane patur bitum ose mazut

